

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 17 november 2023
(OR. en)

15507/23

LIMITE

DATAPROTECT 312
JAI 1486
DIGIT 264
MI 987
FREMP 329

NOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Ärende:	Rådets ståndpunkt och slutsatser om tillämpningen av den allmänna dataskyddsförordningen – Godkännande

1. I enlighet med artikel 97 i den allmänna dataskyddsförordningen ska kommissionen vart fjärde år från och med maj 2020 överlämna en rapport om utvärderingen och översynen av förordningen till Europaparlamentet och rådet. I den allmänna dataskyddsförordningen fastställs också att kommissionen ska ta hänsyn till ståndpunkter och slutsatser från Europaparlamentet, rådet och andra relevanta organ och källor när den utför utvärderingen och översynen.

2. I syfte att förbereda rådets ståndpunkt och slutsatser om tillämpningen av den allmänna dataskyddsförordningen utarbetade ordförandeskapet en text på grundval av synpunkterna från medlemsstaterna efter en rad diskussioner vid mötena i rådets arbetsgrupp för dataskydd den 24 juli, den 12 september och den 11 oktober 2023. Medlemsstaterna ombads framför allt att identifiera områden eller sektorer inom vilka den allmänna dataskyddsförordningen kunde anses effektivt genomförd, rapportera om det praktiska genomförandet på nationell nivå, utvärdera den allmänna dataskyddsförordningens internationella dimension och ge sina synpunkter om genomförandet och tillämpningen av den allmänna dataskyddsförordningen gentemot företag utanför EU som är verksamma på EU:s marknad.
3. På grundval av detta förberedande arbete och efter samråd med medlemsstaterna, som inleddes den 19 oktober och den 8 november 2023, kan delegationerna nu godkänna texten till rådets ståndpunkt och slutsatser om tillämpningen av den allmänna dataskyddsförordningen enligt bilagan till denna not.
4. Mot bakgrund av det ovanstående uppmanas Coreper att
 - bekräfta överenskommelsen om texten, och
 - rekommendera rådet att godkänna rådets ståndpunkt och slutsatser om tillämpningen av den allmänna dataskyddsförordningen enligt bilagan till denna not.

Rådets ståndpunkt och slutsatser om tillämpningen av den allmänna dataskyddsförordningen**1. INLEDNING**

1. Den allmänna dataskyddsförordningen ¹ började tillämpas den 25 maj 2018 och upphävde och ersatte direktiv 95/46/EG. Den syftar till att skapa en stark och mer enhetlig ram för dataskydd i EU, med ett dubbelt mål att både skydda fysiska personers grundläggande rättigheter och friheter, särskilt deras rätt till skydd av personuppgifter, och tillåta det fria flödet av personuppgifter inom unionen.
2. I enlighet med artikel 97 i den allmänna dataskyddsförordningen ska kommissionen vart fjärde år från och med maj 2020 överlämna en rapport om utvärderingen och översynen av förordningen till Europaparlamentet och rådet.
3. Inom ramen för denna ska kommissionen i synnerhet granska tillämpningen av
 - kapitel V om överföring av personuppgifter till tredjeländer eller internationella organisationer samt hur bestämmelserna fungerar, och därvid särskilt beakta beslut som antagits i enlighet med artikel 45.3 i den här förordningen och beslut som antagits på grundval av artikel 25.6 i direktiv 95/46/EG, och
 - kapitel VII om samarbete och enhetlighet samt hur bestämmelserna fungerar.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

4. I den allmänna dataskyddsförordningen fastställs att kommissionen ska ta hänsyn till ståndpunkter och slutsatser från Europaparlamentet, rådet och andra relevanta organ och källor. Kommissionen får också begära information från medlemsstaterna och tillsynsmyndigheterna.
5. Inför kommissionens första utvärdering och översyn av den allmänna dataskyddsförordningen i enlighet med artikel 97 den 15 januari 2020 antog rådet för första gången sin *ståndpunkt och slutsatser om tillämpningen av den allmänna dataskyddsförordningen*, i vilken de frågar om tillämpning och tolkning av den allmänna dataskyddsförordningen togs upp som då hade gett upphov till flest betänkligheter i medlemsstaterna, särskilt avseende följande: 1. Utmaningarna med att fastställa eller tillämpa lämpliga skyddsåtgärder i avsaknad av ett beslut om adekvat skyddsnivå. 2. Det merarbete som uppstår för tillsynsmyndigheterna på grund av mekanismerna för samarbete och enhetlighet inom ramen för kapitel VII i den allmänna dataskyddsförordningen samt dessa mekanismers resurskonsekvenser. 3. Den oförutsedda rättsliga fragmenteringen. 4. De nya skyldigheter för personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden i den privata sektorn som införts genom vissa bestämmelser i den allmänna dataskyddsförordningen. 5. De åtgärder som tillsynsmyndigheterna ska vidta för att hantera situationer där personuppgiftsansvariga som är etablerade i tredjeländer underlåter att utse en företrädare i unionen.
6. Rådet erkände Europeiska dataskyddsstyrelsens (EDPB) och de nationella tillsynsmyndigheternas roll i att ge vägledning, men lyfte samtidigt dessutom fram särskilda områden som borde uppmärksammas mer, särskilt följande: Tillämpningen av den allmänna dataskyddsförordningen inom ny teknik samt frågor som rör stora teknikföretag. De praktiska verktygen för små och medelstora företag samt välgörenhetsorganisationer och frivilligorganisationer, till exempel ett harmoniserat formulär för personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden för att anmäla personuppgiftsincidenter till tillsynsmyndigheterna, eller ett förenklat behandlingsregister, samt andra lämpliga verktyg som hjälper små och medelstora företag att tillämpa den allmänna dataskyddsförordningen utifrån deras specifika behov. Effektiva arbetsformer för tillsynsmyndigheterna i gränsöverskridande fall. Frågor som rör situationer där en företrädare för en personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde som är etablerad utanför EU inte fullgör sina skyldigheter.

7. Den 24 juni 2020 antog Europeiska kommissionen meddelandet från kommissionen till Europaparlamentet och rådet *Dataskydd som en pelare för medborgarnas egenmakt och EU:s strategi för den digitala övergången – tillämpning av den allmänna dataskyddsförordningen under två års tid* där den särskilt noterade att det för att nå den allmänna dataskyddsförordningens fulla potential var viktigt att skapa ett harmoniserat tillvägagångssätt och en gemensam europeisk dataskyddskultur, och främja en effektivare och mer harmoniserad hantering av gränsöverskridande fall. På grundval av utvärderingen förtecknade kommissionen en rad åtgärder som identifierats som nödvändiga för att stödja tillämpningen av den allmänna dataskyddsförordningen i syfte att genomföra och komplettera den rättsliga ramen, utnyttja det nya styrningssystemets fulla potential, stödja berörda parter, främja innovation, vidareutveckla verktygslådan för dataöverföringar, främja konvergens och utveckla det internationella samarbetet.
8. I syfte att förbereda rådets andra ståndpunkt och slutsatser om tillämpningen av den allmänna dataskyddsförordningen och för att bidra till kommissionens andra rapport som ska lämnas in under 2024 utarbetade ordförandeskapet en text på grundval av synpunkter från medlemsstaterna efter en rad diskussioner vid mötena i rådets arbetsgrupp för dataskydd den 24 juli, 12 september och 11 oktober 2023. Medlemsstaterna ombads framför allt att identifiera områden eller sektorer inom vilka den allmänna dataskyddsförordningen kunde anses effektivt genomförd, rapportera om det praktiska genomförandet på nationell nivå, utvärdera den allmänna dataskyddsförordningens internationella dimension och ge sina synpunkter om genomförandet och tillämpningen av den allmänna dataskyddsförordningen gentemot företag utanför EU som är verksamma på EU:s marknad.
9. De ståndpunkter och slutsatser från rådet som bygger på det förberedande arbetet återges i detta dokument. Utöver den första genomföranderapporten som antogs av kommissionen 2020 har rådet även noterat kommissionens förslag till förordning om fastställande av ytterligare förfaranderegler avseende verkställighet av den allmänna dataskyddsförordningen², som lades fram i juli 2023 och som för närvarande också diskuteras i arbetsgruppen för dataskydd.

² COM(2023) 348 final.

10. Rådet understryker att detta är det första tillfället som den allmänna dataskyddsförordningen kan utvärderas under en betydande period av mer än fem år sedan den faktiskt började tillämpas, i enlighet med artikel 97. Det är därmed en fördel för denna ståndpunkt att medlemsstaterna har en mer betydande erfarenhet av tillämpningen av den allmänna dataskyddsförordningen. De nationella tillsynsmyndigheternas praktiska erfarenhet av att verkställa och övervaka tillämpningen av den allmänna dataskyddsförordningen, EDPB:s antagande av vägledning och bindande beslut och relevanta rättsliga avgöranden, bland annat av Europeiska unionens domstol, kan också lyftas fram som viktiga faktorer att beakta. De utmaningar, betänkligheter och punkter att uppmärksamma som rådet identifierade 2020 samt den förteckning över åtgärder som kommissionen fastställde i sitt efterföljande meddelande har dessutom använts som referenser vid framtagandet av denna ståndpunkt och slutsatser.
11. I likhet med 2020 anser rådet att dess ståndpunkt och slutsatser inte bör begränsas till de frågor som uttryckligen nämns i artikel 97.2 i den allmänna dataskyddsförordningen. Med tanke på detta fortsätter rådet att uppmana kommissionen att i sin kommande rapport ta chansen att utvärdera och se över tillämpningen av den allmänna dataskyddsförordningen och dess funktion utöver vad som uttryckligen nämns i den artikeln. En heltäckande utvärdering motiveras ytterligare av det faktum att de praktiska erfarenheterna och synpunkterna från berörda aktörer och organisationer har utvecklats ytterligare sedan den senaste rapporten antogs 2020 och att lagstiftningslandskapet har utvecklats betydligt med flera antagna lagstiftningsinstrument på EU-nivå som påverkar behandlingen av personuppgifter och interagerar med den allmänna dataskyddsförordningen.

2. ALLMÄNNA ANMÄRKNINGAR

12. Det är rådets åsikt att den allmänna dataskyddsförordningen fortsätter att vara en framgång. Förordningen har haft positiva effekter på harmoniseringen av EU-rätten och stärkt dataskyddskulturen på EU-nivå och på global nivå. Dess tillämpning har bidragit till ökat förtroende och rättssäkerhet och underlättat gränsöverskridande flöden av uppgifter inom EU och har på så sätt gynnat den inre marknaden och utvecklingen av den digitala ekonomin.

13. Fem år efter att den faktiskt började tillämpas fortsätter dataskyddsförordningen att vara en viktig milstolpe som har stärkt de grundläggande rättigheterna till respekt för privatliv och familjeliv, bostad och kommunikationer, och till skydd av personuppgifter (artiklarna 7 och 8 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna) genom att ge EU-medborgare ett likvärdigt skydd och mer kontroll över behandlingen av sina personuppgifter. Registrerades rättigheter har stärkts och medvetenheten och kunskapen om, samt förståelsen för, dataskydds rättigheter har ökat bland allmänheten. Den allmänna dataskyddsförordningen har haft en positiv effekt på öppenheten och de registrerades egenmakt, vilket återspeglas i att registrerade i allt större utsträckning utövar sina rättigheter, inklusive sina nya rättigheter.
14. Garantierna för laglighet vid behandlingen av personuppgifter har också stärkts i praktiken, och tillämpningen av bestämmelserna i den allmänna dataskyddsförordningen har varit avgörande för ökad öppenhet och säkerhet inom personuppgiftsbehandling. Personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden är mer medvetna om sina skyldigheter och om konsekvenserna av behandling som inte är förenlig med den allmänna dataskyddsförordningen. Ansvarsskyldigheten för de enheter som omfattas av den allmänna dataskyddsförordningen har stärkts och insatser för efterlevnad har även haft en positiv effekt på dataförvaltning inom organisationer i allmänhet.
15. Rådet anser dock att det fortfarande finns praktiska utmaningar med genomförandet både för privata och offentliga organisationer och att tillämpningen av vissa bestämmelser i den allmänna dataskyddsförordningen fortfarande skulle gynnas av ytterligare tydlighet och vägledning för att säkerställa enhetlighet och rättssäkerhet. Utvärderingen av förordningen bör också ta vederbörlig hänsyn till den börda vissa bestämmelser innebär när de tillämpas av mindre enheter såsom små och medelstora företag och lokala myndigheter, samt organisationer som drivs utan vinstsyfte, såsom frivilligorganisationer, och utforska möjligheter att ge dem ytterligare stöd i att uppfylla sina skyldigheter. Det är viktigt att EDPB eller de nationella tillsynsmyndigheterna ger dessa grupper särskild vägledning och att fortsatta ansträngningar görs för att säkerställa att principerna, de rättsliga begreppen och rättigheterna i den allmänna dataskyddsförordningen kan tolkas, förstås och tillämpas effektivt i hela unionen.

16. Att främja förtroende för gränsöverskridande flöden av uppgifter är ett viktigt inslag i en alltmer digitaliserad miljö och ur det perspektivet har den allmänna dataskyddsförordningen haft en positiv effekt. När det gäller internationella flöden av uppgifter har den allmänna dataskyddsförordningen varit avgörande för att göra Europeiska unionen till ett internationellt riktmärke och en referensstandard för dataskydd och integritet utanför EU:s gränser. Att fortsätta att utveckla verktyg för dataöverföringar som praktiskt och lätt kan tillämpas av personuppgiftsansvariga är också viktigt för att säkerställa skyddet av personuppgifter som överförs till tredjeländer samtidigt som internationella flöden av uppgifter underlättas.
17. Rådet är medvetet om framgången med att inrätta och verka inom en ny lagstiftningsmodell tack vare inrättandet av EDPB och ett ökat samarbete mellan nationella tillsynsmyndigheter. Mekanismen för samarbete och enhetlighet har haft en positiv inverkan när det gäller att uppnå en enhetlig tolkning av den allmänna dataskyddsförordningen. Tillämpningssamarbetet har också intensifierats och beslut som fattas gentemot personuppgiftsansvariga bidrar till att stärka de berörda parternas ansvarsskyldighet och skyddet av enskilda. Rådet efterlyser fortsatta insatser och initiativ i denna riktning, bland annat när det gäller resurser och hantering av de återstående utmaningarna.
18. Flera viktiga lagstiftningsinstrument som är tillämpliga på den digitala sektorn har antagits sedan den allmänna dataskyddsförordningen trädde i kraft, och andra, som kan tillämpas på nya metoder och ny teknik på EU:s digitala marknad som påverkar behandlingen av personuppgifter, diskuteras för närvarande. Rådet anser att det är mycket viktigt att säkerställa överensstämmelse med den allmänna dataskyddsförordningen vid genomförandet av dessa nya instrument och att lagstiftningssamarbete bör främjas för att uppnå detta mål.

3. DATASKYDDSFÖRORDNINGENS PRINCIPER OCH SKYDD AV REGISTRERADES RÄTTIGHETER

19. Rådet anser att den allmänna dataskyddsförordningen som en principbaserad förordning har visat sig kunna säkerställa att gemensamma standarder vid behandling av personuppgifter följs i unionen. Kombinationen av, och den flexibla tillämpningen av, den allmänna dataskyddsförordningens principer om laglighet, korrekthet och öppenhet, ändamålsbegränsning, uppgiftsminimering, riktighet, lagringsminimering, integritet och konfidentialitet och ansvarsskyldighet har visat sig effektiva när det gäller skydd av registrerades rättigheter och har kunnat anpassas till teknisk utveckling och tekniska förändringar. Valet av en förordning som bygger på centrala principer, särskilda rättigheter för enskilda och särskilda skyldigheter för personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden i syfte att skydda grundläggande rättigheter och friheter, förblir en relevant lagstiftningsstrategi, även i ett sammanhang där ekonomin och samhället digitaliseras alltmer.
20. Rådet understryker att skyddet av personuppgifter är en viktig del av en ansvarsfull och etisk innovation och att den allmänna dataskyddsförordningen i detta avseende har bidragit till att främja tillförlitlig innovation. Eftersom den allmänna dataskyddsförordningen är teknikneutral har den visat sig vara lämplig för de utmaningar som teknikens utveckling och den underliggande behandlingen av personuppgifter för med sig. Den skapar förtroende för nya lösningar och tillämpningar som utvecklats inom många olika sektorer och av många olika aktörer. Med detta i åtanke anser rådet att den allmänna dataskyddsförordningen och efterlevnaden av dess principer och bestämmelser ska främjas som en drivkraft för en ansvarsfull och etisk innovation med möjlighet till ansvarsutkrävande, vilken ökar medborgarnas och konsumenternas förväntade förtroende och gör skyddet av personuppgifter till en konkurrensfördel. Rådet anser också att det är mycket viktigt att beakta behovet av att stödja innovation och utveckling av ny teknik, både för den framtida tillämpningen av den allmänna dataskyddsförordningen och för utvecklingen av unionens digitala ekonomi.

21. Rådet anser även att det är viktigt att notera att den allmänna dataskyddsförordningen har tillhandahållit en flexibel ram som möjliggjort behandling av personuppgifter i nöd- eller krissituationer, vilket illustreras av de olika informationssystem och digitala verktyg som skapades i kampen mot covid-19-pandemin på nationell och europeisk nivå. Rådet är medvetet om dataskyddsmyndigheternas roll i att stödja offentliga myndigheter vid utvecklingen av lösningar som var förenliga med den allmänna dataskyddsförordningen under covid-19-krisen och framhåller vikten av snabba, tillförlitliga och EU-omfattande enhetliga riktlinjer för att effektivt hantera eventuella framtida nöd- eller krissituationer där behandling av personuppgifter är avgörande.
22. Den förtroendeskapande ram som inrättats genom den allmänna dataskyddsförordningen har också lett till att de registrerade har utövat sina rättigheter i betydligt större utsträckning. Detta framgår av antalet begäranden som riktats till personuppgiftsansvariga och klagomål som mottagits och behandlats av nationella tillsynsmyndigheter under de senaste fem åren. Förmågan att följa upp dessa begäranden och de nationella tillsynsmyndigheternas kapacitet att hantera mottagna klagomål är avgörande för att säkerställa en adekvat och enhetlig tillämpning av den allmänna dataskyddsförordningen och de registrerades egenmakt genom att de kan utöva sina rättigheter. Rådet anser att det är viktigt att övervaka de registrerades förmåga att effektivt utöva sina rättigheter samt deras uppfattning om skyddet av deras personuppgifter enligt EU-lagstiftningen.

4. **PRIVATA ORGANISATIONERS TILLÄMPNING AV DEN ALLMÄNNA DATASKYDDSFÖRORDNINGEN**

23. Privata organisationer som behandlar personuppgifter i unionen har gradvis ökat sina insatser för efterlevnad och ansvarsskyldighet, vilket inte bara har lett till ett ökat skydd av enskildas personuppgifter utan också till en förbättrad dataförvaltning inom organisationer i allmänhet. Dessutom den mekanism för samarbete och enhetlighet som inrättats genom den allmänna dataskyddsförordningen och som tillhandahåller en mekanism med en enda kontaktpunkt för personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden som behandlar personuppgifter i mer än en medlemsstat möjliggjort större rättssäkerhet för företag samt lika villkor och en enhetlig tillämpning i hela unionen. Rådet påpekar vikten av riktlinjer som tagits fram av nationella tillsynsmyndigheter och av EDPB för att stödja och underlätta privata organisationers efterlevnad och för att säkerställa en enhetlig tolkning och ett enhetligt genomförande av den allmänna dataskyddsförordningen, och uppmuntrar generellt utarbetandet av ytterligare relevanta riktlinjer.

24. Rådet är medvetet om den allmänna dataskyddsförordningens positiva inverkan på efterlevnaden av dataskyddsregler, men betonar dock att efterlevnaden av denna nya ram har lett till en ytterligare börda för mindre organisationer, särskilt små och medelstora företag, vilka skulle gynnas av ytterligare stöd för att genomföra lösningar för efterlevnad som är lämpliga i förhållande till den risk som deras personuppgiftsbehandling innebär. Rådet noterar med tillfredsställelse den särskilda vägledning för små och medelstora företag som antagits av EDPB och flera nationella tillsynsmyndigheter och uppmuntrar till ytterligare utveckling av praktiska genomförandeverktyg inom sådana organisationer. De informations- och dokumentationskrav som följer av den allmänna dataskyddsförordningen kan vara särskilt utmanade för mindre organisationer, framför allt när det gäller behandling som innebär en låg risk för de registrerade. Detta gäller särskilt personuppgiftsansvariga vars kärnverksamhet inte omfattar behandling av personuppgifter eller vars behandling kan anses utgöra låg risk. Rådet uppmuntrar till utveckling av praktiska verktyg, såsom mallar och standardinformationsklausuler, och uppmanar EDPB att utarbeta särskilda riktlinjer om skyldigheten att föra ett register över behandling, i syfte att underlätta efterlevnaden för mindre organisationer och ta hänsyn till mängden personuppgifter som behandlas av sådana enheter och riskerna kopplade till den behandlingen.
25. Mer allmänt anser rådet att utarbetandet av andra verktyg för efterlevnad, såsom certifiering och uppförandekoder, hittills har varit begränsad, även om sådana verktyg avsevärt skulle kunna stödja och underlätta organisationers efterlevnad, inbegripet små och medelstora företags efterlevnad. Rådet efterlyser därför ytterligare utveckling av sådana verktyg och uppmanar Europeiska kommissionen och EDPB att bedöma hur man ytterligare kan stödja ett snabbt antagande av uppförandekoder och certifiering.

26. Dataskyddsbudens roll har på grund av deras profiler, färdigheter och kompetens visat sig vara avgörande för att organisationer ska kunna följa den allmänna dataskyddsförordningen och för övervakning av behandlingen och de skyddsåtgärder som genomförts. Rådet är dock medvetet om de svårigheter som vissa sektorer stöter på när det gäller att utse dataskyddsbud. Rådet anser att insatser för att öka medvetenheten och utbildningsinsatser bör främjas för att säkerställa att organisationer kan fullgöra sina skyldigheter när det gäller dataskyddsbudens uppgifter och skyldigheter.

5. OFFENTLIGA MYNDIGHETERS TILLÄMPNING AV DEN ALLMÄNNA DATASKYDDSFÖRORDNINGEN

27. Rådet noterar att den allmänna dataskyddsförordningen också har medfört betydande insatser och en betydande positiv utveckling när det gäller skyddsnivån för personuppgifter som behandlas av offentliga myndigheter, bland annat genom anpassning av nationella rättsliga ramar. För att fortsätta att stödja offentliga myndigheters efterlevnad av den allmänna dataskyddsförordningen vid behandling av personuppgifter, som ibland har lett till komplicerade processer och tolkningssvårigheter, till exempel när det gäller datautbyte och samarbete mellan offentliga myndigheter, uppmanar rådet de nationella tillsynsmyndigheterna och, i förekommande fall, EDPB, att ta hänsyn till särdragen i deras behandling. Rådet framhåller de särskilda bördorna och utmaningarna för lokala myndigheter och de svårigheter som offentliga myndigheter stöter på vid utnämningen av dataskyddsbud och uppmuntrar utvecklingen av praktiska verktyg och särskild vägledning från dataskyddsmyndigheterna avseende dessa två aspekter.

28. Utövandet av rätten till tillgång i artikel 15 i den allmänna dataskyddsförordningen har lett till osäkerhet om offentliga myndigheters tillämpning av den, särskilt vad gäller dess tillämpningsområde och dess förhållande till rätten till tillgång till handlingar som innehåller personuppgifter. Det har noterats i flera medlemsstater att utövandet av rätten till tillgång ofta har åberopats för att undvika avgifter enligt nationella civilrättsliga eller förvaltningsrättsliga bestämmelser vid utövandet av rätten till tillgång till handlingar. Rådet noterar att det därför har varit svårt för offentliga myndigheter att avgöra om och i vilken utsträckning den allmänna dataskyddsförordningens rätt till tillgång bör tillämpas och hur den samverkar med nationellt tillämpliga bestämmelser om allmänhetens tillgång till handlingar. Rådet uppmanar därför de nationella tillsynsmyndigheterna och, i förekommande fall, EDPB att utarbeta särskild vägledning för att åtgärda eventuell osäkerhet och klargöra tillämpningen av artikel 15 i den allmänna dataskyddsförordningen i ett sådant sammanhang, med beaktande av den senaste rättspraxisen och de nationella myndigheternas roll när det gäller att säkerställa rätten till tillgång till handlingar.
29. Offentliga myndigheter har ibland ställts inför tolkningsproblem när det gäller vilken rättslig grund i artikel 6 i den allmänna dataskyddsförordningen som möjliggör deras behandling, särskilt i situationer där sådan behandling kan vara nödvändig för att fullgöra en rättslig skyldighet enligt unionsrätten och när den underliggande rättsakten inte i tillräcklig utsträckning fastställer de bestämmelser som är tillämpliga på en sådan behandling. Rådet anser därför att lagstiftningsinstrument som antagits på unionsnivå och som är unionslagstiftning som utgör en rättslig grund för behandling av personuppgifter enligt artikel 6 i den allmänna dataskyddsförordningen tydligt bör fastställa de krav och villkor enligt vilka sådan behandling får utföras av offentliga myndigheter. Dessutom bör unionsrätten, i tillämpliga fall, tydligt erinra om de nationella tillsynsmyndigheternas behörighet när det gäller behandling av personuppgifter.

6. UTRYMME SOM ÅTERSTÅR FÖR NATIONELL LAGSTIFTNING

30. Rådet anser att de marginaler som återstår för nationell lagstiftning för fastställandet av vissa typer av behandling, t.ex. när det gäller artiklarna 85 och 86 i den allmänna dataskyddsförordningen avseende yttrande- och informationsfrihet och allmänhetens rätt att få tillgång till allmänna handlingar, fortfarande är gynnsamma och relevanta, framför allt för offentliga myndigheter med tanke på särdragen i deras behandling, men framhåller att det är viktigt att säkerställa lika villkor på unionsnivå, särskilt när det gäller behandling som utförs av privata organisationer. Sådana marginaler inkluderades avsiktligt av lagstiftarna när de antog dataskyddsförordningen; de har visat sig vara effektiva som strategi och motiverar en viss grad av fragmentering, särskilt vid sådan behandling där medlemsstaterna har sin egen jurisdiktion eller på områden där nationell lagstiftning föreskriver särskilda villkor för behandling av personuppgifter, t.ex. i ett anställningssammanhang.

7. SÄRSKILD BEHANDLING

31. Den faktiska tillämpningen av den allmänna dataskyddsförordningen under de senaste fem åren har gjort det möjligt att identifiera sådan specifik behandling eller relaterade bestämmelser enligt dataskyddsförordningen som kan gynnas av ytterligare förtydliganden i form av tolkning eller vägledning, i syfte att säkerställa en effektiv och konsekvent tillämpning.
- a) Behandling av minderårigas personuppgifter: rådet anser att en effektiv tillämpning av dataskyddsförordningen och det inneboende specifika skydd som bör ges till barn skulle gynnas av ytterligare förtydliganden av de relaterade bestämmelserna i texten och i synnerhet tillämpningsområdet för artikel 8 i dataskyddsförordningen, som rör villkor som är tillämpliga på barns samtycke i förhållande till informationssamhällets tjänster. Mer allmänt uppmanar rådet EDPB att ta fram särskild vägledning om behandlingen av minderårigas personuppgifter för att stödja och bistå personuppgiftsansvariga i deras arbete för att skydda minderåriga.

- b) Behandling för forsknings- och arkivändamål: dataskyddsförordningen innehåller särskilda hänvisningar och bestämmelser om behandling av personuppgifter för forsknings- och arkivändamål som måste tillämpas fullständigt för att hänsyn ska tas till forskningssamhällets särskilda behov och forskningens betydelse för samhället som helhet. Rådet erinrar i detta sammanhang om att det i enlighet med skäl 33 i den allmänna dataskyddsförordningen ofta inte är möjligt att fullständigt fastställa personuppgiftsbehandlingens syfte för vetenskapliga forskningsändamål vid tidpunkten för uppgiftsinsamlingen och att registrerade därför bör ha möjlighet att ge sitt samtycke till vissa vetenskapliga forskningsområden i enlighet med erkända etiska standarder för vetenskaplig forskning. Rådet anser att det behövs ytterligare klargöranden när det gäller behandlingen av personuppgifter för både forsknings- och arkivändamål, särskilt avseende den tillämpliga rättsliga grunden och villkoren för samtycke samt fastställandet av uppgifter och ansvarsområden. Rådet uppmanar också EDPB att anta särskilda riktlinjer till stöd för utvecklingen av behandling i överensstämmelse med dataskyddsförordningens bestämmelser på områdena för vetenskaplig forskning och arkivering.
- c) Behandling som genomförs av domstolar som en del av deras dömande verksamhet: rådet erkänner det arbete som utförts av Europeiska kommissionen inom ramen för dess expertgrupp för förordning (EU) 2016/679 och direktiv (EU) 2016/680, men anser att man för att underlätta en konsekvent tolkning av relaterade bestämmelser bör genomföra ytterligare samråd bör genomföras på detta område, med beaktande av utvecklingen av rättspraxis och behandlingens särdrag.

- d) Anonymisering och pseudonymisering: rådet anser att de krav som rör anonymisering och pseudonymisering, med tanke på deras betydelse för reduceringen av risker kopplade till behandlingen av personuppgifter och hänvisningar till sådana begrepp i annan EU-lagstiftning, skulle gynnas av ytterligare förtydliganden så att de effektivt kan tillämpas av personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden. Rådet uppmanar därför EDPB att anta övergripande riktlinjer om anonymisering och pseudonymisering, för att säkerställa konsekvent tolkning och tillämpning på EU-nivå, och särskilt klargöra villkoren, kraven och den rättsliga grunden för sådan behandling.
- e) Profilerings och gradering: behandlingen av personuppgifter som resulterar i profilering och gradering av enskilda personer har blivit allt vanligare inom många sektorer och tillämpningar och är integrerad i många tekniska lösningar. Profilerings och gradering kan medföra betydande risker för de registrerades rättigheter, inbegripet konsekvenser för deras särskilda situation. Sådan behandling har tagits upp i flera lagstiftningsinstrument som nyligen antagits på EU-nivå. Rådet rekommenderar därför att man säkerställer en effektiv och konsekvent tillämpning av de bestämmelser i den allmänna dataskyddsförordningen som är tillämpliga på profilering och gradering samt en bedömning av huruvida den nuvarande rättsliga ramen och dess tillämpning är effektiv när det gäller att skydda registrerade, eller om det krävs ytterligare vägledning och förbättringar för att tydligt begränsa profilering och gradering.

- f) Informationsutbyte med brottsbekämpande myndigheter: rådet erkänner betydelsen av tillgång till information för brottsbekämpande ändamål och för att en balans mellan skyddet av personuppgifter och den inre säkerheten ska uppnås, men betonar behovet av att säkerställa rättssäkerhet och skydd av enskildas rättigheter för både privata och offentliga aktörer vars behandling av personuppgifter omfattas av den allmänna dataskyddsförordningen, särskilt när det gäller den rättsliga grund som möjliggör sådant informationsutbyte. De villkor enligt vilka personuppgiftsansvariga vars behandling av personuppgifter omfattas av dataskyddsförordningen får lämna ut sådana personuppgifter till brottsbekämpande myndigheter bör vara tydliga och full respekt för den registrerades rättigheter enligt den allmänna dataskyddsförordningen och de grundläggande rättigheterna bör garanteras.

8. MEKANISMER FÖR SAMARBETE OCH ENHETLIGHET

32. Rådet anser att den mekanism för samarbete och enhetlighet som inrättats genom den allmänna dataskyddsförordningen har lett till ett varaktigt och effektivt samarbete mellan nationella tillsynsmyndigheter och att inrättandet av EDPB och dess tillhörande förfaranden ska betraktas som ett positivt resultat, vilket framgår av antalet slutliga beslut om gränsöverskridande fall som antagits under de senaste fem åren.
33. Rådet betonar att ett effektivt genomförande av den allmänna dataskyddsförordningen, även gentemot internationella stora personuppgiftsansvariga, är en väsentlig faktor för ett effektivt skydd av de registrerades rättigheter. Även om efterlevnadsproblem har identifierats och kvarstår noterar rådet kommissionens nyligen framlagda förslag om fastställande av ytterligare förfaranderegler för efterlevnaden av den allmänna dataskyddsförordningen, som kommer att behandlas inom ramen för det ordinarie lagstiftningsförfarandet.

34. Utvecklingen av enhetlig och EU-omfattande vägledning har också varit avgörande för ett effektivt genomförande av de särskilda bestämmelserna i den allmänna dataskyddsförordningen, och rådet anser att nationella tillsynsmyndigheter och EDPB har spelat en viktig roll i detta avseende. Rådet framhåller vikten av att se över befintliga riktlinjer, vid behov och särskilt mot bakgrund av utvecklingen av rättspraxis, och behovet av att möjliggöra ett effektivt och omfattande samråd med alla berörda aktörer innan särskilda riktlinjer antas.

9. INTERNATIONELLA ÖVERFÖRINGAR OCH DEN ALLMÄNNA DATASKYDDSFÖRORDNINGENS YTTRE DIMENSION

35. När det gäller överföring av personuppgifter till tredjeländer betonar rådet att utarbetandet av framtida verktyg för dataöverföringar måste erbjuda ett tillräckligt skydd för personuppgifter för enskilda i EU och uppfylla de krav som fastställs i rättspraxis från Europeiska unionens domstol för att säkerställa ett effektivt skydd för enskilda och rättssäkerhet för personuppgiftsansvariga.
36. Rådet anser att beslut om adekvat skyddsnivå som antas i enlighet med artikel 45 i den allmänna dataskyddsförordningen är ett viktigt verktyg som underlättar och främjar internationella dataflöden med förtroende och sprider kunskap om den europeiska modellen för dataskydd som ett riktmärke på global nivå. I detta avseende uppmanar rådet Europeiska kommissionen att öka insynen i sin bedömningsprocess och lägga fram en heltäckande och enhetlig strategi för framtida beslut om adekvat skyddsnivå, vilken också bör undersöka möjligheterna till och fördelarna med beslut om adekvat skyddsnivå på sektorsnivå eller lokal eller regional nivå. Rådet betonar att slutförandet av den pågående översynen av tidigare beslut om adekvat skyddsnivå som antagits av kommissionen på grundval av artikel 25.6 i direktiv 95/46/EG ska prioriteras, också för att den ska kunna användas som underlag vid utarbetandet av en framtida EU-strategi för adekvat skyddsnivå.

37. Rådet är medvetet om fördelarna med andra verktyg för överföringar som föreskrivs i den allmänna dataskyddsförordningen och anser att EDPB:s riktlinjer på området har visat sig användbara, särskilt när det gäller standardavtalsklausuler. Rådet noterar dock att vissa verktyg för överföringar inte har använts fullt ut på grund av bristen på initiativ som syftar till att främja deras utveckling och på grund av komplexiteten i processen för antagande av dem. Särskilda typer av överföringar, särskilt till personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbiträden som inte är etablerade i EU men vars behandling omfattas av den allmänna dataskyddsförordningen, skulle gynnas av särskilda verktyg för överföringar, vars utveckling bör utforskas ytterligare. Rådet anser därför att ytterligare vägledning och stöd för att underlätta antagandet och användningen av verktyg för överföringar, såsom uppförandekoder, certifieringar och bindande företagsregler, ska uppmuntras, bland annat genom att underlätta antagningsförfaranden och en sektorsspecifik strategi.
38. Rådet välkomnar det ökade samarbetet mellan nationella tillsynsmyndigheter och myndigheter i tredjeländer, vilket är avgörande för att säkerställa ett effektivt skydd av registrerades rättigheter. Utvecklingen av nätverk där sådant samarbete skulle kunna etableras ytterligare och antagandet av särskilda instrument för internationellt samarbete och tillämpning skulle kunna stärka den övergripande och enhetliga tillämpningen av den allmänna dataskyddsförordningen i den globaliserade digitala ekonomin.
39. Rådet är dock medvetet om de återstående utmaningarna i samband med tillämpningen av den allmänna dataskyddsförordningen avseende företag som inte är etablerade i Europeiska unionen, vilka väcker farhågor när det gäller lika villkor för personuppgiftsansvariga som är etablerade i Europeiska unionen och ett effektivt skydd av enskilda. Rådet uppmanar EDPB och Europeiska kommissionen att undersöka möjligheten att utveckla särskilda instrument, eller förlita sig på befintliga instrument, för att underlätta efterlevnaden av den allmänna dataskyddsförordningen i sådana fall.

**10. KOPPLINGEN MELLAN DEN ALLMÄNNA DATASKYDDSFÖRORDNINGEN
OCH ANDRA EU-RÄTTSAKTER, SÄRSKILT DE NYA FÖRORDNINGAR SOM ÄR
TILLÄMPLIGA PÅ DEN DIGITALA SEKTORN.**

40. Rådet framhåller att Europeiska unionen sedan 2018 har antagit ny lagstiftning vars genomförande kan samverka med bestämmelserna i den allmänna dataskyddsförordningen, särskilt när det gäller nya rättsliga ramar för den digitala sektorn. Rådet erinrar härvid om behovet av att säkerställa enhetlighet och förhindra att EU:s rättsliga landskap fragmenteras när det gäller skyddet av personuppgifter. I detta syfte bör all ny EU-lagstiftning som innehåller bestämmelser om behandling av personuppgifter vara förenlig med den allmänna dataskyddsförordningen och rättspraxis från Europeiska unionens domstol.
41. För att garantera en fortsatt och effektiv tillämpning av den allmänna dataskyddsförordningen rekommenderar rådet EDPB att vid behov anta särskilda yttranden och riktlinjer för att klargöra hur bestämmelserna i den allmänna dataskyddsförordningen ska tillämpas mot bakgrund av nya skyldigheter som härrör från annan EU-lagstiftning. Detta är fortfarande en mycket relevant fråga som måste hanteras, inte minst när det gäller ny EU-lagstiftning för den digitala sektorn (förordningen om digitala marknader, förordningen om digitala tjänster, dataförvaltningsakten, dataakten, rättsakten om artificiell intelligens (AI-akten) osv.), men även när det gäller lagstiftning på andra områden såsom öppna data, brottsbekämpning, cybersäkerhet eller konkurrens. I detta sammanhang anser rådet att samarbete mellan berörda regleringsmyndigheter är av avgörande betydelse för att säkerställa ett effektivt genomförande och rättssäkerhet.

11. SLUTSATSER

42. Fem år efter det att den allmänna dataskyddsförordningen faktiskt började tillämpas anser rådet att den i allmänhet förblir en lämplig rättslig ram för skydd av enskildas personuppgifter i unionen och betonar vikten av att fortsätta att säkerställa att den genomförs på ett effektivt och konsekvent sätt. I detta sammanhang uppmanar rådet Europeiska kommissionen att göra en övergripande och heltäckande utvärdering av tillämpningen av den allmänna dataskyddsförordningen och dess funktion i sin kommande rapport.
43. Rådet betonar att den allmänna dataskyddsförordningen har lyckats skapa en högre skyddsnivå för personuppgifter i hela unionen och att dess genomförande inom organisationer har skapat en stärkt dataskyddskultur och lett till att dataförvaltning i allmänhet beaktas mer. Med tanke på den allmänna dataskyddsförordningens positiva inflytande på global nivå anser rådet att ansträngningar bör göras för att främja förordningen som en möjliggörande faktor för en ansvarsfull och etisk innovation med möjlighet till ansvarsutkrävande inom den digitala ekonomin.
44. Rådet anser att det utrymme som återstår för nationell lagstiftning när det gäller att fastställa en särskild ram för vissa typer av behandling fortfarande är gynnsamt, relevant och har visat sig vara en effektiv strategi.
45. Rådet uppmanar Europeiska kommissionen att i sin kommande utvärdering beakta de återstående utmaningar som både offentliga och privata organisationer står inför, och betona vikten av relevant vägledning och praktiska verktyg som ska utvecklas av EDPB och nationella tillsynsmyndigheter. Rådet framhåller särskilt behovet av förtydliganden och ytterligare vägledning som är koncisa, praktiska och enkla att förstå, såsom nämns i denna ståndpunkt.

46. Överföringen av personuppgifter till tredjeländer och dataskyddsförordningens internationella dimension är fortfarande av central betydelse, särskilt mot bakgrund av globaliseringen av den digitala ekonomin och den tekniska utvecklingen. Rådet uppmanar Europeiska kommissionen att prioritera slutförandet av översynen av befintliga beslut om adekvat skyddsnivå och att lägga fram en övergripande strategi för antagandet av framtida beslut om adekvat skyddsnivå. Den fortsatta utvecklingen av andra verktyg för dataöverföringar inom ramen för den allmänna dataskyddsförordningen bör också prioriteras.
47. Rådet anser att en effektiv tillämpning av den allmänna dataskyddsförordningen också ska utvärderas mot bakgrund av ny teknik och ytterligare utveckling av lagstiftningen på EU-nivå som påverkar behandlingen av personuppgifter, i syfte att säkerställa enhetlighet, rättssäkerhet och ett effektivt skydd av enskildas grundläggande rätt till skydd av personuppgifter.
-